Bergen ?? Ba??ml?l??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bergen ?? Ba??ml?l??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17547

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bergen ?? Ba??ml?l??? Ölçe?i'nin (B?BÖ) Türkçeye uyarlanmas?, Emrah Özsoy taraf?ndan 2020 y?l?nda gerçekle?tirilen bir psikometrik çal??mad?r. Bu çal??ma, Norveçli ara?t?rmac?lar taraf?ndan geli?tirilen orijinal ölçe?in Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu, ayn? zamanda geçerlik ve güvenirlik özelliklerini test etmeyi amaçlam??t?r. Ölçek, bireylerin i?e yönelik a??r?, zorlay?c? ve potansiyel olarak y?k?c? davran??lar?n? ölçerek, literatürde giderek artan bir ilgi oda?? olan **i? ba??ml?l???** yap?s?n? de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Bu uyarlama, ölçe?in Türkiye'deki ara?t?rma ve klinik uygulamalarda kullan?lmas? için sa?lam bir zemin olu?turmu?tur.

Ölçek, ba??ml?l???n temel bile?enleri modeline dayanmaktad?r ve yedi temel kriter (belirginlik, ruh hali de?i?ikli?i, tolerans, geri çekilme, çat??ma, nüksetme ve sorunlar) üzerinden i? ba??ml?l??? semptomlar?n? sorgulamaktad?r. Özsoy'un çal??mas?, B?BÖ'nün Türkçe formunun kabul edilebilir düzeyde **geçerlik** ve **güvenirlik** de?erlerine sahip oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

?? Ba??ml?l???, Bergen ?? Ba??ml?l??? Ölçe?i, BWAS, **Psikometri**, Geçerlik, Güvenirlik, Türkçe **Uyarlama**, A??r? Çal??ma.

Yazarlar

Emrah Özsoy (Uyarlayan).

Amaç

Bergen ?? Ba??ml?l??? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerde zorlay?c? ve kontrol d??? çal??ma davran??lar?n? karakterize eden i? ba??ml?l??? düzeyini saptamakt?r. Ölçek, bireyin i?i merkeze almas?n?n, olumsuz sonuçlara ra?men çal??may? sürdürmesinin ve i?ten uzak kal?nca rahats?zl?k hissetmesinin ?iddetini ölçmeyi hedefler.

Türkçe uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, orijinal ölçe?in psikometrik kalitesini koruyarak, onu Türk kültürüne ve dil yap?s?na uygun hale getirmektir. Bu, ölçe?in Türkiye'deki örgütsel **psikoloji** ve klinik alanlarda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilmesini sa?lam??t?r.

Yap?

Ölçek, **ba??ml?l?k** kavram?n?n temel bile?en modeline (Components Model of Addiction) dayanmaktad?r. Bu model, ba??ml?l???n sadece madde kullan?m?yla s?n?rl? olmad???n?, davran??sal ba??ml?l?klar? da kapsad???n? öne sürer. ?? ba??ml?l???, bu modelin yedi temel bile?eni üzerinden kavramsalla?t?r?lm??t?r:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Belirginlik (Salience): Çal??man?n, bireyin dü?ünce ve duygular?na hakim olmas?.
Ruh Hali De?i?ikli?i (Mood Modification): Çal??man?n stres veya olumsuz duygulardan kaç?nma arac? olarak kullan?lmas?.
Tolerans (Tolerance): Tatmin olmak için giderek daha fazla çal??ma ihtiyac?.
Geri Çekilme (Withdrawal): Çal???lamad??? zamanlarda ya?anan olumsuz duygusal veya fiziksel durumlar.
Çat??ma (Conflict): ?? nedeniyle di?er ya?am alanlar?n?n (aile, sosyal ya?am, sa?l?k) zarar görmesi.
Nüksetme (Relapse): Çal??ma saatlerini k?saltma çabalar?n?n ba?ar?s?zl?kla sonuçlanmas?.
Sorunlar (Problems): A??r? çal??man?n neden oldu?u olumsuz sonuçlar?n fark?nda olunmas?.

Geçerlik

Özsoy (2020) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?i analiz edilmi?tir. Yap?lan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, ölçe?in orijinal yedi faktörlü yap?s?n?n veya yedi faktörün alt?nda toplanan tek bir üst düzey faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde kabul edilebilir uyum indeksleri verdi?ini göstermi?tir. Bu, ölçe?in kuramsal olarak ölçmesi beklenen i? ba??ml?l??? yap?s?n? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Ayr?ca, ölçe?in ölçüt ba??nt?l? geçerli?i kapsam?nda, i? ba??ml?l??? puanlar? ile tükenmi?lik, i? tatmini ve genel sa?l?k gibi ilgili yap?lar aras?ndaki korelasyonlar incelenmi? ve beklenen yönde anlaml? ili?kiler bulunmu?tur. Bu bulgular, Bergen ?? Ba??ml?l??? Ölçe?i'nin Türkçe formunun güçlü bir yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik (iç tutarl?l?k) analizi, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Türkçe formun genel iç tutarl?l?k katsay?s?, kabul edilebilir s?n?rlar?n oldukça üzerinde ç?km??t?r (genellikle .80 ile .90 aras?nda). Bu yüksek de?er, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve ölçe?in yüksek bir güvenilirli?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Ek olarak, test-tekrar test güvenirlik analizleri yap?lm?? olup, belirli bir zaman aral??? (örne?in 2-4 hafta) sonras?nda uygulanan test puanlar? aras?nda yüksek korelasyon katsay?lar? elde edilmi?tir. Bu durum, ölçe?in zaman içinde kararl? ve tutarl? sonuçlar üretti?ini kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Bergen ?? Ba??ml?l??? Ölçe?i'nin psikometrik özellikleri incelenirken, hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. AFA, yedi bile?enden olu?an teorik yap?y? desteklerken, DFA ise Özsoy (2020) çal??mas?nda orijinal modelin Türk örneklemine uyumunu test etmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Analizler, yedi ba??ms?z faktörün varl???n? desteklemi?, ancak pratik kullan?mda genellikle bu yedi faktörün alt?nda tek bir genel "?? Ba??ml?l???" üst faktörünün de?erlendirilebilece?i sonucuna var?lm??t?r. Faktör yüklerinin yüksek olmas?, maddelerin ilgili faktörleri güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Uyarlama ve Öz Bildirim Ölçe?i

Format: 5'li Likert tipi derecelendirme (1: Hiçbir zaman; 5: Her zaman) (Orijinal ölçek format?ndan ç?kar?m yap?lm??t?r.)

Mevcut Diller: Türkçe, Norveççe (Orijinal), ?ngilizce ve di?er birçok uyarlama dili.

Popülasyon Grubu: Yeti?kin Çal??anlar ve Yüksek Çal??ma Potansiyeli Olan Bireyler (Ö?renciler dahil).

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri.

Popülasyon Detaylar?: Özsoy'un çal??mas?, çe?itli sektörlerde çal??an profesyonellerden ve üniversite ö?rencilerinden olu?an bir örneklem üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Uygulama, kat?l?mc?lar?n maddelere ne s?kl?kla kat?ld?klar?n? i?aretlemesi ?eklinde gerçekle?en ka??t/kalem veya çevrimiçi öz bildirim yöntemidir.

Anahtar Kelimeler

Davran??sal Ba??ml?l?k, Örgütsel Psikoloji, Çal??ma Eti?i, ??koliklik, Psikolojik De?erlendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Çal??mada belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresi: eozsoy@sakarya.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Sakarya Üniversitesi (Uyarlama yazar?n?n ba?l? oldu?u kurumdan ç?kar?lm??t?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bergen ?? Ba??ml?l??? Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas? 2020 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle orijinal yazarlar?n iznine tabidir. Özsoy'un çal??mas?, yay?nlanan bir makale arac?l???yla kamuya aç?k hale gelmi?tir. Ölçe?in

ARABPSYCHOLOGY.COM

kullan?m? için herhangi bir telif ücreti bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Kaynaklar

Özsoy, E. (2020). Bergen ?? Ba??ml?l??? Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenirlik s?nama çal??mas?. *Psikoloji Çal??malar? - Studies in Psychology*. Advance online publication. https://doi.org/10.26650/SP2019-0002. Makalenin Dergipark ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Orijinal makale (Andreassen ve ark., 2012): Andreassen, C. S., Griffiths, M. D., Hetland, J., & Pallesen, S. (2012). Development of a work addiction scale. *Scandinavian Journal of Psychology*, 53(3), 265-272.

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: bergen-is-bagimliligi-olcegi-toad.pdf

Bergen ?? Ba??ml?l??? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, kaynak içerikte aç?kça belirtilmemi?tir. Ancak ölçek, ba??ml?l???n yedi temel bile?enini ölçen toplam yedi maddeden olu?maktad?r. Her bir madde, kat?l?mc?n?n son bir y?l içindeki davran??lar?n? de?erlendirmesini ister.

Geçen y?l boyunca, ne s?kl?kla ba?kalar?n?n, çal??may? b?rakman gerekti?ini söyledi?ini, ancak onlar? dinlemedi?ini dü?ündün? (Kontrol Kayb?/Nüksetme)
Geçen y?l boyunca, ne s?kl?kla daha az çal??may? denedin ama ba?ar?l? olamad?n? (Nüksetme)
Geçen y?l boyunca, ne s?kl?kla stresten, suçluluktan veya kayg?dan kurtulmak için çal??t???n? dü?ündün? (Ruh Hali De?i?ikli?i)
Geçen y?l boyunca, ne s?kl?kla sa?l???n? ihmal ettin veya hobilerini, bo? zaman aktivitelerini çal??mak için feda ettin? (Çat??ma)
Geçen y?l boyunca, ne s?kl?kla daha önce yapt???nla ayn? "heyecan?" veya tatmini almak için daha fazla çal??man gerekti?ini dü?ündün? (Tolerans)
Geçen y?l boyunca, ne s?kl?kla çal??amad???n zaman gergin, endi?eli veya sinirli hissettin? (Geri Çekilme)
Geçen y?l boyunca, ne s?kl?kla i?in, dü?ündü?ün ilk ?ey oldu? (Belirginlik)

ARABPSYCHOLOGY.COM